

Multimedijalna umjetnica
Martina Zelenika Moon
kreirala je multidisciplinarno i
višedimenzionalno TAB pismo
prilagođeno sadašnjem i
budućem vidu komunikacije, a
uz to može se i odsvirati

'Svojem prezimenu Zelenika nadodala sam
Moon jer se vidim kao satelit društva'

/NAPISALA/ ANA MALBAŠA / aktual@aktual.hr
/SNIMKE/ SAŠA ZINAJA

Martina Zelenika, umjetnički Moon, multimedijalna je umjetnica rođena u Kutini. Živi i djeluje u Zagrebu. U glavni hrvatski grad došla je s 14 godina kako bi pohađala srednju školu primijenjene umjetnosti i dizajna, aranžersko-scenografski odjel. Već u trećem srednje bila je jedina učenica koja je izlagala u zagrebačkom Salonu mladih. Nakon srednjoškolskog umjetničkog obrazovanja upisala je Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu na Grafičkom odsjeku u klasi, sada pokojnog, prof. Ante Kuduza. "Tu sam eksperimentirala s raznim medijima. Malo je bilo grafike, kombiniranih tehnika, reljefnih slika, crteža, instalacija-letjelica...", prisjeća se Zelenika studentskih dana koje je završila magisterijem u Ljubljani.

DJEČJE SLIKOVNICE

Prvu samostalnu izložbu naziva "Čistilište - forma u informaciji" imala je 2002. god. u Galeriji zagrebačkog Studentskog centra. "Izložila sam tada tri velike skulpturalne instalacije u obliku letjelica. Potrošili smo 500 metara crne folije da bi zamračili Galeriju. Letjelice smo postavili u prostoru tako da lebde. S kolegama sam postavila muziku. Bilo je ambijentalno, moćno. Zašto se zvala 'Čistilište'? Netko dođe s ulice u taj prostor i automatski se u tom ozračju očisti od bilo kakvih realnih misli koje te prate tijekom cijelog dana. Suočen si s prolaznošću vremena, čovječanstva, univerzuma. Jedna letjelica zvala se 'Čekanje', druga 'Polazak', a treća 'Putovanje'. Vremenske etape pretvorila sam u forme, materijalizirala sam ih", opisuje svoju prvu i najdražu izložbu kojih je, kako samostalnih tako i grupnih, od tada imala na desete. Detaljnije o njezinom djelovanju možete pogledati na web stranici www.martinazelenika.com

Ne bavi se trendy umjetnošću, kao što je to danas, primjerice, slikanje u stilu realizma. Zelenika, pak, na kunstdruck papiru crta krater. Krater u formi kruga simbolizira savršenstvo, odnosno prirodni ciklus. Događaju se onda dvije radnje: jedna unutar kratera, a druga van njega. Unutar kratera nalazi se zarobljeno vrijeme, dok izvan kratera to vrijeme teče. Druga je stavka da mi ljudi činimo krater na ovoj planeti s tim da je uopće ne poštujemo, crpimo i uništavamo resurse nehumanom, destruktivno se ponašamo prema prirodnom habitatu, isisavajući sva bogatstva iz sebe samih", smatra. Osim umjetnosti, bavi se i grafičkim, te modnim dizajnom.

Kao grafička dizajnerica posljednju je

MARTINA ZELENIKA
umjetničkog imena Moon eksperimentira s raznim medijima, a posebno je ponosna na vlastito pismo koje je proizašlo iz njezina univerzuma, a radi se o alfabetskim znakovima koji su napravljeni na petnotnoj glazbenoj skali pa se mogu i odsvirati

Osim djelovanja edukativnim sadržajem humanog i sociološkog karaktera, **KROZ SVOJU UMJETNOST PROMIČE I EKOLOGIJU.** Umjesto da šeta transparentom po gradu, razvila je svoju parolu - prvi hrvatski eko modni brend "Druid", koji je nastao planski 22. travnja 2011. godine na Dan planete Zemlje, kojim apelira na očuvanje prirode i promiče ugrožene životinjske vrste

uspješnu suradnju ostvarila s jednom hrvatskom tvrtkom za koje ilustrira seriju slikovnica za djecu predškolske i školske dobi. "Kroz slikovnice se točno može vidjeti što je, primjerice, potrebno kada se dogodi poplava. Naglašena su životinjska staništa. Tu su divlje životinje koje žive npr. u močvarnim područjima poput Lonjskog polja ili Kopačkog rita, domaće životinje kao što su posavski konj, posavske guske, turopoljske svinje, rode... Ima i ugroženih, te zaštićenih biljaka, recimo, cvijet kockavice s karakterističnim crveno-bijelim kvadratićima. To je simbolio ljudi s prirodom, spoj divljeg i pitomog životinjskog svijeta. Lijepo je to sve

prikazano kroz pastelne boje, životinje su blagog karaktera, dok sam ljudske likove napravila lego ljude da budu bliski današnjoj generaciji", kaže svestrana umjetnica koja je tom prilikom napravila i maskotu kornjaču Hrvoja.

SVIRAJUĆE PISMO

Osim djelovanjem edukativnim sadržajem humanog i sociološkog karaktera, kroz svoju umjetnost promiče i ekologiju. Umjesto da šeta transparentom po gradu, razvila je svoju parolu - prvi hrvatski eko modni brend Druid. Nastao je 22. travnja 2011., na Dan planete Zemlje, planski. Druid odjećom i modnim dodacima

apelira na očuvanje prirode i promiče ugrožene životinjske vrste. "Osim dizajna odjeće radim ilustracije, crteže koji se printaju sitotiskom na majice, košulje... Tu je i razni accessoires. Imam i mušku i žensku kolekciju, a prevladava unisex kolekcija. Može se kupiti na web shopu druid-style.com. Prodaje se u Splitu već dvije godine u koncept storeu Getgetget. Riječ je o ekskluzivnom dućanu za najbolje dizajnerske predmete i odjeću. Vrlo teško nalazim dućane u Hrvatskoj. Probala sam i u Zagrebu, ali zaslada ne pronalazim adekvatan dućan u kojem bi svoj brend prezentirala", izjavljuje Zelenika. "Našla sam jedan dućan u Grazu, a vjerujem da ću pronaći i u Berlinu. Sigurno će biti uključene i skandinavske zemlje. Bila sam prošle godine u Oslu vidjeti jedan dućan." Klijenti koji kupuju eko modni brend Druid su osobenjaci i kreativci diljem svijeta, od Amerike do Japana. Poznati stranci koji nose Druid su: Paul Watson, ekološki aktivist i osnivač konzervatorskog društva "Čuvari mora", glumica Gwyneth Paltrow te islandska elektronsko-glazbena skupina GusGus. Od poznatih osoba s naše

domaće scene odjeću s potpisom Druid vole Tihana Harapin Zelepugin, dizajnerica Loredana Bahorić i zagrebački bend HEADONEAST, čiji članovi u svom novom spotu za pjesmu "Ide ljubav" koji će biti premijerno prikazan na MTV-u, nose popularne majice "Srce" iz Druid kolekcije kao i logotip. Druid djeluje i humanitarno. Određeni postotak od prodaje ide u humanitarne svrhe za zaštitu i pomoć kod očuvanja ugrožene životinjske vrste.

Njeni su proizvodi u Hrvatskoj prezentirani široj publici u sklopu "Kulture promjene 2013." koji se svake godine održava u SC-u. Tom je prilikom održana modna revija na kojoj su poznati modeli nosili njene proizvode. Uz to, održana je i "Druid likovna radionica". Prijavljene polaznike Martina je učila osnovama crtanja, crtajući nosoroge kao ugroženu vrstu, a imala je i prezentaciju svih vrsta nosoroga s naglaskom na ugroženost svake vrste. "Edukacija mi nije strana. Radila sam prije u školama, a sad dajem poduke iz crtanja i pripremam ljude za upis na Akademiju i ostale kreativne škole i fakultete", kaže Zelenika ne krijući zadovoljstvo što ljudima na taj način može pomoći. Ona je, ipak, pretežno sama u svojem napretku. Uranjajući u samu sebe, u svoju bit, nalazi se, po njoj, sreća i zadovoljstvo. Iz njezina vlastitog univerzuma tako je proizašlo nešto potpuno jedinstveno - multidisciplinarno i višedimenzionalno TAB pismo prilagođeno današnjem načinu komuniciranja, ali i budućem vidu komunikacije. To je pismo koje se može odsvirati. Alfabetski znakovi napravljeni su na petnotnoj glazbenoj skali i oni se također na taj način mogu promatrati i odsvirati. Zelenika je napisala poeziju/pjesmu "Oda Čovječanstvu" na hrvatskom jeziku, a onda ju je uglazbila u suradnji s gudačkim triom (op.a. viola, violončelo i violina) studenata s Muzičke akademije u Zagrebu. Na osnovu te akustične verzije, napravila je i elektronski mix.

JEDINSTVENA TETOVAŽA

"Bila sam također na rezidenciji u Sloveniji, u Mariboru. U njihovom Multimedijalnom centru KIBLA izvela sam je s jednim timom na slovenskom jeziku. Taj tekst kad se prevede na neki drugi jezik, zvuči drugačije. Na hrvatsakom je "Oda Čovječanstvu", na slovenskom "Oda Človeštvu" na engleskom "Ode to Humanity".

Svako alfabetsko slovo ima poseban tonalitet. Ukoliko ga prevedeteš na bilo koji jezik na svijetu i kad ga odsviraš, zvuči drugačije. Hrvatska verzija rađena je klasičnim principom, prepisivanjem TAB pisma u note, dok su Slovenci direktno iz TAB-a svirali na fluidan, slobodan, prirodan stil. Tako da slovenska verzija traje 8 i pol minuta, a hrvatska 3 i pol minute, a sve verzije možete poslušati na soundcloud.moon-sound-art, objašnjava, te tekstom iz Ode poručuje: "Hej, čovječe kuda si krenuo? Bez svoje duše si krenuo na put tmina i ispraznih sila, u sumrak koji se rodio iz mraka..." U suradnji s inozemnim partnerima Martina planira razviti softver kojim će se u budućnosti bilo koji stihovi koje čovjek sastavi moći pretvoriti osim u glazbu, i u sliku. S kime se uopće da usporediti ova osebnost ličnosti i sve ono što iz nje proizlazi? Evidentno je kako ova umjetnica živi ispred svojeg vremena. Vodi je, kaže, svemir kojeg obožava, te njegova silna energija. Smatra da ju je dano ime Martina predodredilo kao ratnicu. "Ja sam umjetnica ratnica. Martina dolazi iz imena Martin, odnosno Mars, bog rata. Iz tog nekakvog korjena, tako sam to povezala, što je najnormalije i istinito pričamo li o mitološkom simbolizmu. Isto tako, svi smo mi ratnici bez obzira na profesiju. Svi se mi na neki način borimo preživjeti, opstati. Nije to rat vođen kroz život u nekom negativnom smislu, već sam ratnica u tom kontekstu što želim prikazati istinu javno kako bi došla na vidjelo", kaže Martina. Prezimenu Zelenika nadodala je prije dvije i pol godine Moon jer se vidi i kao satelit društva. Svoje umjetničko ime "zapisala" je TAB pismom u obliku tetovaže na sebe samu. "Tetovaža je jedinstvena. Moon je povezan s planetom Zemljom. Planeta Zemlja na mojoj tetovaži ima magnetno polje. Cijela narukvica oko zgloba sastoji se od našeg planetarnog sistema. Sjecište tetovaže je simbol Sunca, a vanzemaljskim vratima izlazi se u svemir", detaljna je u opisu zaista unikatne tetovaže. Pečat, osim na tijelu, ostavlja društvu svojom kreativnom umjetnošću. "Umjetnost je bezgranična i ne može se staviti u određene okvire. Budući da sam u Hrvatskoj, djelujem za hrvatsku kulturnu baštinu", kaže Martina Zelenika - Moon. S obzirom da ne voli okvire, može se reći da svojom umjetnošću djeluje i za cjelokupno društvo, a ne samo hrvatsko. ■

U suradnji s inozemnim partnerima planira razviti softver kojim će se u budućnosti **BILO KOJI STIHovi KOJE ČOVJEK SASTAVI MOĆI PRETVORITI U GLAZBU I SLIKU**, a uglazbila je i vlastitu poeziju u suradnji s gudačkim triom te napravila elektronski mix